

สาธารณรัฐประชาชนจีน
(People's Republic of China)

中国地图

审图号：GS(2019)1669号

自然资源部 监制

แผนที่ที่ทางการจีนให้การยอมรับ

เมืองหลวง กรุงเทพมหานคร

ที่ตั้ง ทิศตะวันออกของทวีปเอเชีย บริเวณริมฝั่งมหาสมุทรแปซิฟิกตอนเหนือ ระหว่างเส้นละติจูด 4-53 องศาเหนือกับเส้นลองจิจูด 73-35 องศาตะวันออก พื้นที่ประมาณ 9,597,000 ตร.กม. (1 ใน 4 ของทวีปเอเชีย) ความกว้างจากทิศตะวันออกถึงทิศตะวันตกประมาณ 5,000 กม. จากทิศเหนือจรดทิศใต้ประมาณ 5,500 กม. มีพรมแดนยาว 22,117 กม.

อาณาเขต	ทิศเหนือ	ติดกับรัสเซีย คาซัคสถาน คีร์กีซสถาน ทาจิกิสถาน และมองโกเลีย
	ทิศตะวันออกเฉียงเหนือ	ติดกับเกาหลีเหนือ และทะเลเหลือง
	ทิศตะวันออก	ติดกับทะเลจีนตะวันออก
	ทิศตะวันออกเฉียงใต้	ติดกับทะเลจีนใต้
	ทิศตะวันตก	ติดกับอัฟกานิสถาน ปากีสถาน และอินเดีย

ทิศตะวันตกเฉียงใต้
ทิศใต้

ติดกับอินเดีย เนปาล และภูฏาน
ติดกับเมียนมา ลาว และเวียดนาม

ภูมิประเทศ 2 ใน 3 ของพื้นที่เป็นภูเขาและที่ราบสูง โดยแบ่งเป็นเขตภูเขา 33% ที่ราบสูง 26% ที่ราบลุ่ม 19% และเนินเขา 10% ลักษณะภูมิประเทศเหมือนขั้นบันได จากที่ราบเชิงให้-ทิเบต ทางตะวันตกความสูง 4,000 ม. ขึ้นไป ลาดลงทางด้านตะวันออกเป็นที่ราบสูงที่มีความสูง 1,000-2,000 ม. มีเทือกเขากั้น ก่อนลดลงเป็นพื้นที่ที่มีความสูงระหว่าง 500-1,000 ม. และกลายเป็นที่ราบด้านตะวันออกจนถึงชายฝั่งและไหล่ทวีป เทือกเขาสำคัญ ได้แก่ เทือกเขาหิมาลัย (พรมแดนระหว่างจีน อินเดีย และเนปาล) เทือกเขาคุนหลุน และเทือกเขาเทียนชาน มีแม่น้ำลำคลองกว่า 1,500 สาย ที่สำคัญ คือ แม่น้ำแยงซี (ยาวที่สุดในจีน) แม่น้ำหวงเหอ แม่น้ำเฮยหลงเจียง แม่น้ำจูเจียง นอกจากนี้ จีนยังเป็นต้นน้ำของแม่น้ำโขง แม่น้ำแดง แม่น้ำสาละวิน และแม่น้ำพรหมบุตร

ภูมิอากาศ อยู่ในเขตอบอุ่นเหนือ มี 4 ฤดู ได้แก่ ฤดูใบไม้ผลิ (ก.พ.-เม.ย.) ฤดูร้อน (พ.ค.-ก.ค.) ฤดูใบไม้ร่วง (ส.ค.-ต.ค.) และฤดูหนาว (พ.ย.-ม.ค.) การที่จีนมีพื้นที่กว้างใหญ่ทำให้ภูมิอากาศแตกต่างกันในแต่ละท้องถิ่น ภาคใต้อากาศแบบเขตร้อน ฝนตกตลอดปี ภาคตะวันออกเฉียงเหนืออากาศเย็นในฤดูร้อนและหนาวจัด ในฤดูหนาว ภาคตะวันออกอากาศอบอุ่นมีฝนตก และภาคตะวันออกเฉียงใต้ฝนตกมาก ขณะที่อิทธิพลของลม ทำให้อุณหภูมิในแต่ละฤดูแตกต่างกันมาก ฤดูร้อนและฤดูหนาวมีอุณหภูมิต่างกันถึง 30 องศาเซลเซียส

ประชากร 1,415,116,225 คน (ต.ค.2568) เป็นชาวฮั่น 91.11% ชนกลุ่มน้อย (จ้วง หุย แมนจู อูยกูร์ ทิเบต และอื่น ๆ) 8.89% อัตราส่วนประชากรจำแนกตามอายุ : วัยเด็ก (0-14 ปี) 17.1% วัยรุ่นถึงวัยกลางคน (15-59 ปี) 60.9% และวัยชรา (60 ปีขึ้นไป) 22% สัดส่วนของประชากรชายอยู่ที่ 51.9% ส่วนประชากรหญิงอยู่ที่ 48.1% ประชากรจีนมีอายุขัยเฉลี่ย 79 ปี (ก.ย.2568) อัตราการเพิ่มขึ้นของประชากรเฉลี่ยลดลงเหลือ 0.23% แม้รัฐบาลแก้ไขกฎหมายสนับสนุนให้ประชาชนมีบุตรเพิ่ม แต่อัตราการแต่งงานและอัตราการเกิดของประชากรยังคงลดลง โดยเริ่มเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุตั้งแต่ปี 2566 ขณะที่ดัชนีการพัฒนามนุษย์ (Human Development Index-HDI) ของจีนเมื่อปี 2568 อยู่ในอันดับ 78 จาก 193 ประเทศ เมืองที่มีประชากรหนาแน่น 5 อันดับแรก ได้แก่ เซี่ยงไฮ้ ปักกิ่ง เซินเจิ้น กว่างโจว และเฉิงตู

ศาสนา ไม่มีศาสนาประจำชาติ แต่มีชาวจีนที่นับถือศาสนาประมาณ 200 ล้านคน โดยมีผู้นับถือศาสนาพุทธนิกายมหายาน 18.2% ศาสนาคริสต์ 5.1% ศาสนาอิสลาม 1.8%

ภาษา จีนกลางเป็นภาษาราชการ และใช้อักษรโรมันสะกดเทียบภาษาจีนกลางที่เรียกว่า Pinyin ภาษาท้องถิ่นที่สำคัญ เช่น ภาษากวางตุ้ง และ ฮกเกี้ยน

การศึกษา อัตราการรู้หนังสือ 97% (พ.ค.2568) จีนให้ความสำคัญกับการศึกษาจากนโยบาย “พัฒนาประเทศด้วยวิทยาศาสตร์และการศึกษา” ซึ่งแบ่งการศึกษาออกเป็น 3 ระดับ คือ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ขั้นอุดมศึกษา และการศึกษาผู้ใหญ่ กฎหมายกำหนดให้เด็กทุกคนต้องได้รับการศึกษาภาคบังคับอย่างน้อย 9 ปี จีนกำหนดเป้าหมายเป็นประเทศชั้นนำด้านการศึกษาภายในปี 2578 โดยประกาศแผนแม่บทการศึกษาแห่งชาติฉบับแรกเมื่อ ม.ค.2568 มุ่งสร้างระบบการศึกษาที่มีคุณภาพสูงและเข้าถึงได้ เพื่อสนับสนุน

การพัฒนาประเทศสู่ความทันสมัยในทุกด้าน แผนดังกล่าวยังระบุถึงความจำเป็นในการปรับสาขาวิชาให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและยุทธศาสตร์ระดับประเทศ เพิ่มขีดความสามารถในการฝึกอบรมและดึงดูดบุคลากรที่มีความสามารถจากทั่วโลก ขยายการแลกเปลี่ยนทางวิชาการและความร่วมมือด้านการศึกษาและการวิจัยกับประเทศอื่น ๆ ลดช่องว่างในระบบการศึกษาภาคบังคับระหว่างเมืองกับชนบท รวมถึงมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในธรรมาภิบาลโลกด้านการศึกษา

การก่อตั้งประเทศ ปกครองด้วยระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์นานนับพันปี แต่ในช่วงศตวรรษที่ 19 ถึงต้นศตวรรษที่ 20 เกิดความวุ่นวายในประเทศ ความอดอยาก การพ่ายแพ้ทางทหาร และการยึดครองของต่างชาติ จนกระทั่งหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 กองทัพของพรรคคอมมิวนิสต์จีน นำโดยประธานเหมา เจ๋อตง ครอบงำ กองทัพของพรรคก๊กมินตั๋ง ซึ่งนำโดยจอมพลเจียง ไคเช็ก และสถาปนาการปกครองระบอบคอมมิวนิสต์ เมื่อ 1 ต.ค.2492 ต่อมาเมื่อปี 2521 นายเติ้ง เสี่ยวผิง ผู้นำพรรคคอมมิวนิสต์จีน รุ่นที่ 2 ซึ่งสืบทอดอำนาจต่อจากประธานเหมา เจ๋อตง ดำเนินนโยบายปฏิรูปเศรษฐกิจและเปิดประเทศ จนทำให้ในช่วง 3 ทศวรรษที่ผ่านมา เศรษฐกิจจีนเติบโตในเกณฑ์สูงและรวดเร็ว ส่งผลให้มาตรฐานความเป็นอยู่ของประชาชนจีนดีขึ้น

วันชาติ 1 ต.ค.

การเมือง พรรคคอมมิวนิสต์จีนเป็นผู้กำหนดนโยบายทุกด้าน รัฐบาลและสภาประชาชนแห่งชาติมีหน้าที่ทำตามมติและนโยบายที่พรรคกำหนดเท่านั้น โครงสร้างทางการเมืองที่สำคัญ คือ 1) พรรคคอมมิวนิสต์จีน ประกอบด้วย สมัชชาพรรค คณะกรรมการกลาง คณะกรรมการทหารกลาง คณะกรรมการตรวจสอบวินัย คณะกรรมการการเมือง คณะกรรมการประจํากรรมการเมือง และเลขาธิการพรรค 2) สภาประชาชนแห่งชาติ เป็นองค์กรสูงสุดในการใช้อำนาจรัฐ มาจากการเลือกตั้งของสภาประชาชนระดับท้องถิ่น มีอำนาจทั้งด้านนิติบัญญัติ การเลือกประธานาธิบดี รองประธานาธิบดี และ นรม. 3) ประธานาธิบดี เป็นประมุขของประเทศ 4) คณะรัฐมนตรี เป็นองค์กรบริหารสูงสุดของประเทศ บริหารงานตามมติของสภาประชาชนแห่งชาติ 5) คณะกรรมการทหารกลาง ทำหน้าที่กำหนดนโยบายระดับสูงของกองทัพจีน 6) สภาที่ปรึกษาการเมืองประชาชนจีน เป็นองค์กรแนวร่วม ที่ประกอบด้วย ผู้แทนจากพรรคคอมมิวนิสต์จีน พรรคประชาธิปไตยต่าง ๆ ผู้แทนชนกลุ่มน้อย ผู้รักชาติจากไต้หวัน ฮองกง มาเก๊า และชาวจีนโพ้นทะเล และ 7) ศาลประชาชน เป็นองค์กรสูงสุดในการพิพากษาและควบคุมตรวจสอบงานพิพากษาของศาลระดับท้องถิ่น

เศรษฐกิจ เศรษฐกิจจีนยังคงชะลอตัวต่อเนื่องจากหลายปัจจัย ทั้งวิกฤตภาคอสังหาริมทรัพย์ ปัญหาเชิงโครงสร้างจากอัตราการเกิดต่ำและอัตราการว่างงานในกลุ่มคนรุ่นใหม่ (อายุ 16-24 ปี) สูง ความเชื่อมั่นของนักลงทุนต่างชาติซบเซา ภาวะเงินฝืดจากการที่ประชาชนระมัดระวังการใช้จ่าย และสถานการณ์ตึงเครียดทางภูมิรัฐศาสตร์ รวมถึงการตอบโต้ทางการค้าระหว่างจีนกับสหรัฐฯ ส่งผลให้เศรษฐกิจจีนในไตรมาส 3/2568 ขยายตัว 4.8% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2567 ซึ่งเป็นอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจต่ำสุดในรอบ 1 ปี อย่างไรก็ตาม จีนยังมีศักยภาพที่จะบรรลุเป้าหมายการขยายตัวทางเศรษฐกิจปี 2568 ที่ประมาณ 5% โดย Goldman Sachs ปรับเพิ่มประมาณการณเศรษฐกิจจีนว่าจะขยายตัวที่ 4.9% ในปี 2568 ขณะที่กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund-IMF) และธนาคารโลก (World Bank) ประเมินว่าจะเติบโต 4.8% สะท้อนว่า เศรษฐกิจจีนยังมีความยืดหยุ่นท่ามกลางแรงกดดันจากภายในและภายนอกประเทศ

จีนหันมาเน้นการเติบโตทางเศรษฐกิจที่มีคุณภาพสูงและยั่งยืนมากขึ้น จากเดิมที่ขับเคลื่อนด้วยการลงทุน ทำให้เศรษฐกิจจีนขยายตัวไม่สูงเท่ากับที่ผ่านมา (7-8% ต่อปี ก่อนปี 2558) โดยปัจจุบันจีน

ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมอุตสาหกรรมเทคโนโลยีขั้นสูง การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาเพิ่มประสิทธิภาพ และพลังงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มุ่งให้เป็นเสาหลักของการเติบโต รวมถึงเพิ่มสัดส่วนการบริโภคภายในประเทศ เพื่อให้เศรษฐกิจมีความสมดุลมากขึ้นและมีการพึ่งพาอุปสงค์จากภายนอกลดลง

เศรษฐกิจจีนมีขนาดใหญ่เป็นอันดับ 2 ของโลก ทั้งยังเป็นแหล่งเงินทุนต่างประเทศที่สำคัญ โดยห้วง ม.ค.-ส.ค.2568 การลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ (Outbound Direct Investment-ODI) ของจีน อยู่ที่ 109,150 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลง 1.7% จากปี 2567 ขณะที่การลงทุนภายใต้ข้อริเริ่มแถบและเส้นทาง (Belt and Road Initiative-BRI) ห้วง ม.ค.-มิ.ย.2568 เพิ่มขึ้นเกือบ 2 เท่าจากห้วงเดียวกันของปี 2567 เป็น 124,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และสูงกว่ามูลค่ารวมตลอดปี 2567 ซึ่งอยู่ที่ 122,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ส่วนใหญ่อยู่ในภูมิภาคแอฟริกาและเอเชียกลาง โดยจีนลงทุนด้านพลังงาน 42,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เป็นมูลค่าสูงสูดนับตั้งแต่ BRI ริเริ่ม อีกทั้งยังลงทุนสูงสุดเป็นสถิติในหลายภาคส่วน ทั้งอุตสาหกรรมโลหะและเหมืองแร่ 24,900 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และโครงการที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีและการผลิต 23,200 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สะท้อนแนวโน้มการมีส่วนร่วมในโครงการ BRI ห้วงครึ่งหลังของปี 2568 ซึ่งจะมุ่งเน้นไปที่พลังงานหมุนเวียน การทำเหมืองแร่ และการผลิตเทคโนโลยีใหม่

นอกจากนี้ จีนยังเป็นผู้ค้ารายใหญ่ที่อยู่ใน 3 อันดับแรกของ 166 ประเทศทั่วโลก การค้าระหว่างจีนกับอาเซียน ลาตินอเมริกา แอฟริกา และเอเชียกลาง ขยายตัว 9.6%, 3.9%, 19.5% และ 16.7% ตามลำดับ มูลค่าการนำเข้า-ส่งออกของจีน ห้วง ม.ค.-ส.ค.2568 อยู่ที่ 4.73 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้น 4% เมื่อเทียบเป็นรายปี ทั้งนี้ จีนปรับโครงสร้างผลิตภัณฑ์ส่งออกให้สอดคล้องกับการพัฒนากำลังผลิตคุณภาพใหม่ (New Quality Productive Forces) และการยกระดับอุตสาหกรรมหลัก โดยห้วง 9 เดือนแรกของปี 2568 จีนส่งออกหุ่นยนต์อุตสาหกรรม ผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีขั้นสูง เช่น สินค้าสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ (electronic information goods) และอุปกรณ์คุณภาพสูง เพิ่มขึ้น 54.9%, 8.1% และ 22.4% ตามลำดับ มีสัดส่วนการส่งออกสินค้าเครื่องกลไฟฟ้า คิดเป็น 60.5% ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด

ทุนสำรองเงินตราต่างประเทศของจีนอยู่ที่ 3.3387 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ เมื่อ ก.ย.2568 เพิ่มขึ้น 0.5% จากเมื่อ ส.ค.2568 ส่วนปริมาณทองคำสำรองของจีนอยู่ที่ 2,303.52 ตัน เมื่อ ก.ย.2568 มูลค่าทองคำ 283,290 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยธนาคารกลางจีนซื้อทองคำติดต่อกันเป็นเดือนที่ 11 เพื่อมุ่งกระจายทุนสำรองเงินตราต่างประเทศออกจากสินทรัพย์ดั้งเดิม อาทิ พันธบัตรรัฐบาลสหรัฐ และสร้างความยืดหยุ่นทางเศรษฐกิจท่ามกลางความไม่แน่นอนทางภูมิรัฐศาสตร์และความผันผวนของตลาดโลก

ภาคการเกษตร คิดเป็น 7.5% ของ GDP ผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว ข้าวสาลี มันฝรั่ง ข้าวโพด ถั่วลิสง ชา ผลไม้ และปศุสัตว์

ภาคอุตสาหกรรม คิดเป็น 38.5% ของ GDP อุตสาหกรรมสำคัญ ได้แก่ การทำเหมืองแร่ การผลิตเครื่องจักร สิ่งทอ อุตสาหกรรมปิโตรเลียม ซีเมนต์ เคมีภัณฑ์ ปุ๋ย อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ อาวุธ ยานยนต์ และอุตสาหกรรมเทคโนโลยีขั้นสูง

ภาคบริการ คิดเป็น 54% ของ GDP

ทรัพยากรธรรมชาติสำคัญ ได้แก่ ถ่านหิน สินแร่เหล็ก น้ำมันและก๊าซธรรมชาติ ปรอท ยูเรเนียม และพลังงานน้ำ

สกุลเงิน ตัวย่อสกุลเงิน : หยวน (Renminbi-RMB หรือ Chinese yuan-CNY)

อัตราแลกเปลี่ยนต่อดอลลาร์สหรัฐ : 7.11 หยวน : 1 ดอลลาร์สหรัฐ (ต.ค.2568)

อัตราแลกเปลี่ยนต่อบาท : 1 หยวน : 4.57 บาท (ต.ค.2568)

ธนาคารกลางของจีนประกาศเมื่อ 11 ส.ค.2558 ให้กำหนดอัตราอ้างอิงในแต่ละวัน เพื่อให้ อัตราแลกเปลี่ยนระหว่างหยวนกับดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้น-ลดลงไม่เกิน 2% จากอัตราแลกเปลี่ยน ณ เวลา ตลาดปิดของวันก่อนหน้า

ดัชนีเศรษฐกิจสำคัญ

ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) : 14.24 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ (ม.ค.-ก.ย.2568)

อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ : 5.2% (ม.ค.-ก.ย.2568)

ดุลบัญชีเดินสะพัด : 294,100 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ม.ค.-มิ.ย.2568)

ดุลการค้า : เกินดุล 456,700 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ม.ค.-มิ.ย.2568)

รายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปี : 13,810 ดอลลาร์สหรัฐ (ต.ค.2568)

แรงงาน : 773.88 ล้านคน (ปี 2568)

อัตราการว่างงานในเขตเมือง : 5.2% (ก.ย.2568)

อัตราเงินเฟ้อเฉลี่ย : -0.3% (ก.ย.2568)

มูลค่าการส่งออก : 382,500 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ก.ย.2568)

สินค้าส่งออกสำคัญ : โทรศัพท์ คอมพิวเตอร์ วงจรรีเลย์ทรานซิสรวม รถยนต์ แบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้า

คู่ค้าส่งออกที่สำคัญ : สหรัฐฯ ฮองกง เวียดนาม ญี่ปุ่น เกาหลีใต้

มูลค่าการนำเข้า : 238,100 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ก.ย.2568)

สินค้านำเข้าสำคัญ : น้ำมันดิบ วงจรรีเลย์ทรานซิสรวม แร่เหล็ก ทองคำ ก๊าซปิโตรเลียม

คู่ค้านำเข้าที่สำคัญ : เกาหลีใต้ สหรัฐฯ ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย รัสเซีย

การทหาร พรรคคอมมิวนิสต์จีนควบคุมกองทัพปลดปล่อยประชาชนจีน (People's Liberation Army-PLA) ผ่านคณะกรรมการทหารกลาง ซึ่งมีเลขาธิการพรรคเป็นประธาน และผ่านกรมการเมืองของกองทัพ มีกองกำลังประจำการขนาดใหญ่ที่สุดในโลก 3,170,000 นาย แบ่งพื้นที่รับผิดชอบออกเป็น 5 เขต ได้แก่ กองบัญชาการยุทธบริเวณภาคเหนือ กองบัญชาการยุทธบริเวณภาคใต้ กองบัญชาการยุทธบริเวณภาคกลาง กองบัญชาการยุทธบริเวณภาคตะวันตก และกองบัญชาการยุทธบริเวณภาคตะวันออก

1) กองทัพบก แบ่งเป็น 13 กรม กอง และหน่วยปฏิบัติการผสมที่แยกเป็นอิสระ โดยมีกำลังพลประมาณ 2,545,000 นาย ขีปนาวุธข้ามทวีป 148 ลูก รถถัง 6,800 คัน และปืนใหญ่ 9,580 กระบอก

2) กองทัพอากาศ แบ่งเป็น 5 หน่วยปฏิบัติการ ได้แก่ หน่วยเรือดำน้ำ หน่วยเรือผิวน้ำ หน่วยการบินทหารเรือ หน่วยป้องกันชายฝั่ง และหน่วยนาวิกโยธิน มีกองเรือหลัก 3 กอง ประกอบด้วย กองเรือทะเลเหนือ กองเรือทะเลตะวันออก และกองเรือทะเลใต้ โดยมีกำลังพลประมาณ 380,000 นาย เรือบรรทุกเครื่องบิน 3 ลำ เรือดำน้ำ 61 ลำ เรือสะเทินน้ำสะเทินบก 12 ลำ เรือฟริเกต 47 ลำ เรือพิฆาต 50 ลำ และเรือคอร์เวต 72 ลำ

3) กองทัพอากาศ มีหน่วยบัญชาการกองทัพอากาศทั้ง 5 เขตยุทธศาสตร์ (Strategic Zone) มีกำลังพลประมาณ 400,000 นาย เครื่องบินขับไล่ 1,212 ลำ เครื่องบินทิ้งระเบิด 230 ลำ เครื่องบินลำเลียง 289 ลำ และเฮลิคอปเตอร์โจมตี 281 ลำ

4) กองกำลังขีปนาวุธ (Rocket Force) เป็นหน่วยงานหลักรับผิดชอบเรื่องการป้องกันปรามทางยุทธศาสตร์ และเสริมขีดความสามารถในการโจมตีระยะกลางและระยะไกลที่แม่นยำ มีกำลังพลประมาณ 120,000 นาย โดยสถาบันวิจัยสันติภาพระหว่างประเทศแห่งสต็อกโฮล์ม (Stockholm International Peace Research Institute-SIPRI) ประเมินว่า จีนมีหัวรบนิวเคลียร์อย่างน้อย 600 ลูก มีอัตราการเพิ่มประมาณ 100 ลูก ต่อปีตั้งแต่ปี 2566 คาดว่าจะมีจำนวนหัวรบเทียบเท่าสหรัฐฯ และรัสเซียภายในปี 2573

5) กองกำลังอวกาศ (Aerospace Force) มุ่งบูรณาการสินทรัพย์ในอวกาศเพื่อการใช้งานทางทหาร ทั้งการเฝ้าระวัง การตรวจจับภัยคุกคาม การลาดตระเวน และปฏิบัติการต่อต้านทางอวกาศ รวมถึงสนับสนุนโครงการเพื่อวัตถุประสงค์ทางวิทยาศาสตร์และพลเรือน เช่น การสำรวจอวกาศ

6) กองกำลังไซเบอร์ (Cyberspace Force) มีบทบาทปกป้องโครงสร้างพื้นฐานทางดิจิทัล ปฏิบัติการไซเบอร์เชิงรุกต่อเป้าหมาย และบรรลุความสามารถในการใช้ข้อมูลที่เหนือกว่าฝ่ายตรงข้าม (Information Dominance) ซึ่งมีความสำคัญต่อปฏิบัติการทางทหารสมัยใหม่

7) กองกำลังสนับสนุนข้อมูล (Information Support Force) รับผิดชอบการพัฒนาและการใช้ระบบสารสนเทศเครือข่ายที่สามารถรองรับปฏิบัติการร่วมหลายมิติ

8) กองกำลังสนับสนุนโลจิสติกส์ร่วม (Joint Logistics Support Force) เพื่อรวมศูนย์และปรับปรุงระบบโลจิสติกส์ให้ทันสมัย รวมถึงบูรณาการทรัพยากรและโลจิสติกส์พลเรือน เพื่อสนับสนุนปฏิบัติการทางทหารร่วม

9) กองกำลังสำรอง (Reserve Force) มีหน้าที่จัดเตรียมและฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ให้พร้อมปฏิบัติการกิจในสถานการณ์ โดยเฉพาะการช่วยเหลือประชาชนจากภัยพิบัติทางธรรมชาติ ปัจจุบันกองทัพจีนมีกองกำลังสำรองประมาณ 510,000 นาย และลดกองกำลังสำรองลง 300,000 นายตั้งแต่ปี 2560 เพื่อเพิ่มกำลังพลในกองทัพเรือ กองทัพอากาศ และกองกำลังขีปนาวุธ ตลอดจนปรับให้สอดคล้องกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ที่มุ่งเน้นสงครามข้อมูลข่าวสารและการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่

นโยบายทางทหารของจีนเน้นการป้องกันประเทศเชิงรุกควบคู่กับหลักการพัฒนาอย่างสันติ โดยมุ่งเน้น 1) พัฒนาทางทหารอย่างสันติและเสริมสร้างแสนยานุภาพทางทหารเพื่อป้องกันตนเอง 2) สร้างกลไกความมั่นคงร่วมกันกับนานาประเทศ และกลไกความเชื่อมั่นทางทหารที่มีความยุติธรรม และมีประสิทธิภาพเพื่อรักษาความมั่นคงทางยุทธศาสตร์ทั่วโลก และ 3) สนับสนุนและเข้าร่วมภารกิจรักษาสันติภาพของสหประชาชาติ และส่งเสริมความร่วมมือกับกองทัพต่างชาติ ขณะเดียวกัน จีนเร่งพัฒนาเทคโนโลยีด้านการทหาร และจัดหาอาวุธยุทโธปกรณ์สมัยใหม่ เพื่อรองรับการเคลื่อนย้ายกำลังและการป้องกันชายฝั่งตะวันออกถึงแนวเขตทะเลลึก (Blue Water Navy Capability)

ยุทธศาสตร์การป้องกันเชิงรุกในสถานการณ์ใหม่ จีนให้ความสำคัญกับการเอาชนะสงครามข่าวสาร การจัดการปัญหาทางทะเล การควบคุมภาวะวิกฤต และการปกป้องอธิปไตย บูรณภาพแห่งดินแดน และความมั่นคง ปัจจุบันจีนให้ความสำคัญกับการกิจในอวกาศและไซเบอร์มากขึ้น โดยสนับสนุนการใช้ประโยชน์ในอวกาศอย่างสันติ คัดค้านการแข่งขันสะสมอาวุธ และขยายความร่วมมือด้านอวกาศกับต่างประเทศ ส่วนด้านไซเบอร์เน้นการเพิ่มขีดความสามารถการป้องกันสงครามอิเล็กทรอนิกส์และกองกำลังไซเบอร์ การป้องกันทางไซเบอร์ การส่งเสริมความร่วมมือทางไซเบอร์ทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศเพื่อป้องกันวิกฤตการณ์ทางไซเบอร์ ทั้งนี้ จีนกำลังพัฒนาเทคโนโลยีควอนตัม ด้วยการสร้างสถาบันวิจัยด้านควอนตัมที่ใหญ่ที่สุดในโลก เพื่อประยุกต์ใช้กับกองทัพจีน โดยเฉพาะการถอดรหัสลับและการใช้เรือดำนํ้าสำรวจใต้ทะเลลึก

จีนตั้งเป้าหมายเป็นกองทัพยุคใหม่ที่ทันสมัยภายในปี 2578 และยกระดับกองทัพจีนให้อยู่ในระดับชั้นนำของโลกภายในกลางศตวรรษที่ 21 (ปี 2583-2593) โดยมุ่งพัฒนาบุคลากรและยุทธโธปกรณ์ที่ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีขั้นสูง นอกจากนี้ จีนยังให้ความสำคัญกับการวิจัยและพัฒนาในกองทัพมากขึ้น ด้วยการรวบรวมนักวิทยาศาสตร์ชั้นนำ 120 คน มาทำงานให้สถาบันวิทยาศาสตร์ทางทหารของจีน (Chinese Academy of Military Science) ส่วนใหญ่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence-AI) และเทคโนโลยีควอนตัม โดยปี 2568 จีนจัดสรรงบประมาณกลาโหม 1.78 ล้านล้านหยวน (ประมาณ 249,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) เพิ่มขึ้น 7.2% จากปี 2567 (1.66 ล้านล้านหยวน) เพื่อปกป้องอธิปไตย

ความมั่นคง และผลประโยชน์ของชาติ ซึ่งกองทัพจำเป็นต้องฝึกฝนและเตรียมความพร้อมทางทหารมากขึ้น ภายใต้การสู้รบในสภาพแวดล้อมปัจจุบันที่ต้องเสริมความแข็งแกร่งให้กับภารกิจทางทหารทุกด้าน และเพื่อตอบสนองต่อเป้าหมายการพัฒนากองทัพให้ทันสมัยในวาระครบรอบ 100 ปีของการก่อตั้งในปี 2570 ทั้งนี้ กท.จีน ระบุว่า งบประมาณกลาโหมของจีนเพิ่มขึ้นในอัตราคงที่ตั้งแต่ปี 2566 (เพิ่มขึ้น 7.2%) และมีความสมเหตุสมผล โดยมีสัดส่วนไม่ถึง 1.5% ของ GDP ซึ่งถือว่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ยทั่วโลก

ปัญหาด้านความมั่นคง

ปัญหาด้านความมั่นคงหลักของจีน คือ ภัยคุกคามต่อเสถียรภาพทางการเมืองและสังคม แบ่งเป็นภัยคุกคามภายในประเทศ ได้แก่ 1) ความเคลื่อนไหวของกลุ่มที่ต้องการแบ่งแยกดินแดนจากจีน ทั้งฮ่องกง ทิเบต ไต้หวัน และเขตปกครองตนเองซินเจียง 2) กลุ่มลัทธิฝ่าหลุนกง ซึ่งจีนถือเป็นลัทธิผิดกฎหมาย 3) ปัญหาระบบนิเวศธรรมชาติ ส่วนภัยคุกคามจากภายนอก ได้แก่ 1) การละเมิดน่านน้ำและน่านฟ้าของจีน 2) นโยบายสกัดกั้นจีนในทุกมิติของสหรัฐฯ 3) การขยายบทบาททางทหารของญี่ปุ่น 4) ปัญหาคาบสมุทรเกาหลี และ 5) สถานการณ์ในภูมิภาคตะวันออกกลาง รวมทั้งความไม่สงบในอัฟกานิสถาน นอกจากนี้ จีนยังให้ความสำคัญกับการปกป้องผลประโยชน์ของจีนในต่างประเทศ ซึ่งอาจได้รับความเสี่ยงจากกลุ่มก่อการร้าย โจรสลัด และความไม่สงบในภูมิภาค

สมาชิกองค์การระหว่างประเทศ เป็นสมาชิกและผู้สังเกตการณ์ในองค์การระหว่างประเทศ ได้แก่ ADB, AfDB, APEC, APT, ARF, ASEAN (คู่เจรจา), Arctic Council, BIS, BRICS, CDB, CICA, EAS, FAO, FATF, G-20, G-24 (observer), G-5, G-7 7, IADB, IAEA, IBRD, ICAO, ICC, ICRM, IDA, IFAD, IFC, IFRCs, IHO, ILO, IOM, IMF, IMO, IMSO, Interpol, IOC, IPU, ISO, ITSO, ITU, LAIA, MIGA, MINURSO, MINUSMA, MONUC, NAM (observer), NSG, OAS, OPCW, Pacific Alliance, PCA, PIF, SAARC, SCO, SICA, UN, UN Security Council (สมาชิกถาวร), UNAMID, UNCTAD, UNESCO, UNHCR, UNIDO, UNIFIL, UNITAR, UNMIL, UNMIS, UNMIT, UNOCI, UNTSO, UNWTO, UPU, WCO, WFTU, WHO, WIPO, WMO, WTO, ZC

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จีนให้ความสำคัญอย่างมากกับการพัฒนานวัตกรรมทางเทคโนโลยีและเร่งการพัฒนาตนเองทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในระดับสูง เพื่อสร้างรากฐานที่แข็งแกร่งในการบรรลุเป้าหมายการเป็นมหาอำนาจด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีชั้นนำของโลกภายในปี 2592 โดยจัดสรรงบประมาณปี 2568 มูลค่า 398,120 ล้านหยวน (55,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) เพิ่มขึ้น 10% จากปี 2567 เน้นการวิจัยพื้นฐาน การวิจัยประยุกต์ และการลงทุนในโครงการด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีระดับชาติ โดยเฉพาะภาคส่วนสำคัญทางยุทธศาสตร์ อาทิ เซมิคอนดักเตอร์ AI และการสำรวจอวกาศ ถือเป็นงบประมาณที่สูงเป็นอันดับ 3 รองจากการป้องกันประเทศและการชำระหนี้ ขณะเดียวกัน จีนมียุทธศาสตร์ระยะยาวและแผนงานระดับชาติที่ชัดเจน โดยจัดทำร่างแผนงานด้านนวัตกรรมในอีก 5 ปีข้างหน้า (ปี 2569-2573) ประกอบด้วย การเสริมสร้างนวัตกรรมดั้งเดิมและความก้าวหน้าของเทคโนโลยีหลัก ส่งเสริมการบูรณาการเชิงลึกระหว่างนวัตกรรมทางวิทยาศาสตร์และอุตสาหกรรม ขับเคลื่อนการพัฒนาที่สอดคล้องประสานกันด้านการศึกษา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และบุคลากรที่มีความสามารถ รวมถึงการส่งเสริมการสร้างควมก้าวหน้าทางดิจิทัลของจีน (Digital China) ต่อไป เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 15

ศักยภาพด้านนวัตกรรมของจีนเพิ่มขึ้นจากอันดับที่ 14 เมื่อปี 2563 เป็นอันดับที่ 10 ของโลก เมื่อปี 2567 โดยศูนย์นวัตกรรมระหว่างประเทศที่กรุงปักกิ่ง เซี่ยงไฮ้ และเขตเศรษฐกิจพิเศษอ่าวกว่างต้ง-

ฮ่องกง-มาเก๊า (Guangdong-Hong Kong-Macao Greater Bay Area-GBA) มีบทบาทสำคัญมากขึ้นในการขับเคลื่อนนวัตกรรมระดับชาติ นอกจากนี้ จีนยังบูรณาการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเข้ากับนวัตกรรมอุตสาหกรรม มีจำนวนบริษัทด้านเทคโนโลยีขึ้นสูงกว่า 500,000 แห่งเมื่อปี 2567 เพิ่มขึ้น 83% จากปี 2563 อีกทั้งยังส่งเสริมโครงสร้างพื้นฐานที่สนับสนุน AI และเร่งนำเทคโนโลยี AI มาใช้ในด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยจีนมีบริษัทด้าน AI ตั้งอยู่มากกว่า 5,000 แห่ง

ด้านความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีอวกาศ จีนสามารถปล่อยดาวเทียมสื่อสารดวงแรกได้เมื่อปี 2527 เป็นประเทศที่ 3 ของโลก ต่อจากรัสเซียและสหรัฐฯ ส่งมนุษย์ขึ้นสู่อวกาศครั้งแรกเมื่อปี 2546 อีกทั้งพัฒนาโครงการ BeiDou (BeiDou Navigation Satellite System-BDS) หรือ COMPASS ซึ่งเป็นระบบบอกตำแหน่งบนพื้นโลก เพื่อลดการพึ่งพาระบบ GPS ของสหรัฐฯ ทั้งนี้ จีนกำหนดเป้าหมายที่จะเป็นมหาอำนาจด้านอวกาศภายในปี 2593 โดยเผยแพร่แผนระดับชาติครั้งแรกเมื่อ ค.ศ.2567 เกี่ยวกับการพัฒนาวิทยาศาสตร์อวกาศห้วงปี 2567-2593 แบ่งเป็น 3 ระยะ คือ 1) ภายในปี 2570 บรรลุผลลัพธ์แรกเริ่มด้านกิจการสถานีอวกาศ การสำรวจดาวเคราะห์และดวงจันทร์ และโครงการส่งมนุษย์สำรวจดวงจันทร์เป็นครั้งแรก 2) ห้วงปี 2571-2578 บรรลุผลลัพธ์ทางวิทยาศาสตร์ระดับผู้นำของโลกจากการปฏิบัติการกิจในระยะแรก โดยจะดำเนินการสถานีอวกาศจีน การสำรวจดวงจันทร์โดยมนุษย์ โครงการสถานีวิจัยดวงจันทร์นานาชาติ การสำรวจระบบสุริยะ ดาวเคราะห์ยักษ์ และภารกิจส่งตัวอย่างก๊าซในชั้นบรรยากาศของดาวศุกร์ และ 3) ห้วงปี 2579-2593 จีนเป็นผู้นำโลกในด้านวิทยาศาสตร์อวกาศ และจะดำเนินการวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์อวกาศใน 5 ด้าน ได้แก่ จักรวาลทางไกล ระลอกคลื่นในกาลอวกาศ ทศนิยภาพทั้งหมดของระบบดวงอาทิตย์-โลก ดาวเคราะห์ที่มนุษย์สามารถอยู่อาศัยได้ และการสำรวจกฎของอวกาศ

เทคโนโลยีการสื่อสารเคลื่อนที่ จีนส่งดาวเทียม Long March-3B เข้าสู่วงโคจรเมื่อ 17 ค.ศ.2562 เพื่อทดสอบเทคโนโลยีการสื่อสารแบบ Multi-Band และความเร็วสูง ตลอดจนพัฒนาอุตสาหกรรมเทคโนโลยี 5G (อินเทอร์เน็ตความเร็วสูงสุด 10 กิกะไบต์/วินาที) ร่วมกับบริษัทผู้ผลิตโทรศัพท์เคลื่อนที่รายใหญ่ ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการตรวจสอบระบบ โดยจีนตั้งเป้าเป็นประเทศที่มีผู้ใช้งานเทคโนโลยี 5G รายใหญ่ที่สุดในโลกภายในปี 2568 หรือมีผู้ใช้งาน 430 ล้านคน คิดเป็นสัดส่วน 1 ใน 3 ของผู้ใช้เทคโนโลยี 5G ของโลก ทั้งนี้ เมื่อปี 2562 จีนมีผู้ใช้บริการชำระเงินผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ประมาณ 600 ล้านคน เพิ่มขึ้นจาก 474 ล้านคน เมื่อปี 2559 โดย Alipay เป็นช่องทางชำระเงินออนไลน์ที่มีจำนวนผู้ใช้บริการมากที่สุด ประมาณ 520 ล้านคน

เทคโนโลยีแก้ปัญหามลพิษทางอากาศ จีนประสบปัญหามลพิษทางอากาศในเมืองใหญ่หลายแห่งจึงกำหนดมาตรการแก้ไขปัญหามลพิษอย่างเข้มงวด เช่น ควบคุมปริมาณการปล่อยก๊าซไอเสียจากโรงงานเหล็กและโรงงานถ่านหิน ติดตั้งดาวเทียมสำรวจระยะไกล ใช้อากาศยานไร้คนขับตรวจจับการปล่อยก๊าซไอเสียประมาณ 1,000 แห่ง ใน 25 เมืองใหญ่ เพื่อสังเกตทิศทางการแพร่กระจายของ PM 2.5 และแหล่งมลพิษอื่น ๆ กำหนดแผนปฏิบัติการส่งเสริมการใช้เชื้อเพลิงเอทานอลในประเทศภายในปี 2563 เพื่อแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ และส่งเสริมการพัฒนาภาคการเกษตรของจีน โดยมีเป้าหมายจะเป็นประเทศที่ใช้เชื้อเพลิงเอทานอลมากที่สุดในโลกภายในปี 2568 และลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนตามสนธิสัญญาปารีส

การขนส่งและโทรคมนาคม ทางบก ระยะทาง 5,200,000 กม. ขยายสัดส่วนเส้นทางถนนกว้างขึ้นและครอบคลุมเกือบทุกภูมิภาค ทางรถไฟระยะทาง 155,000 กม. มีรถไฟความเร็วสูงกว่า 10 เส้นทางทั่วประเทศ รวมระยะทางประมาณ 45,000 กม. (ปี 2567) คิดเป็น 60% ของเส้นทางรถไฟความเร็วสูงของโลก และคาดว่าจะ

จะมีเส้นทางรถไฟความเร็วสูงเพิ่มขึ้นในปี 2568 ปัจจุบันจีนมุ่งส่งออกรถไฟความเร็วสูงไปยังต่างประเทศ ทางน้ำ มีการปรับปรุงเส้นทางขนส่งทางน้ำหลายแห่ง เช่น การเดินเรือสำเภาแม่ข่ายระยะที่ 3 เส้นทางเดินเรือออกทะเลที่ปากแม่น้ำจูเจียง ทางอากาศ มีสนามบินพาณิชย์ 210 แห่ง เมืองท่าสำคัญ เช่น Dalian, Ningbo, Qingdao, Qinhuangdao, Shanghai, Shenzhen, Tianjin ด้านโทรคมนาคมมีผู้ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ 1,524.33 ล้านเลขหมาย และโทรศัพท์พื้นฐาน 206.624 ล้านเลขหมาย และมีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมากที่สุดในโลกประมาณ 772 ล้านคน รหัสอินเทอร์เน็ต .cn

การเดินทาง กรุงเทพฯ-กรุงปักกิ่ง ใช้ระยะเวลาในการบิน 4 ชม. 35 นาที สายการบินของไทยที่มีเที่ยวบินตรง ได้แก่ การบินไทย สายการบินของจีนที่มีเที่ยวบินตรง ได้แก่ Air China, Hainan Airlines และ Shanghai Airlines สายการบินต่างชาติที่มีเที่ยวบินตรง ได้แก่ Ural Airlines เวลาที่จีนเร็วกว่าไทย 1 ชม.

กรุงเทพฯ-เซี่ยงไฮ้ ใช้ระยะเวลาในการบิน 4 ชม. 20 นาที สายการบินของไทยที่มีเที่ยวบินตรง ได้แก่ การบินไทย และไทยแอร์เอเชีย สายการบินของจีนที่มีเที่ยวบินตรง ได้แก่ China Eastern Airlines, Shanghai Airlines, Junyao Airlines และ Spring Airlines

กรุงเทพฯ-คุนหมิง ใช้ระยะเวลาในการบิน 2 ชม. 10 นาที สายการบินของไทยที่มีเที่ยวบินตรง ได้แก่ การบินไทย และไทยแอร์เอเชีย สายการบินของจีนที่มีเที่ยวบินตรง ได้แก่ China Eastern Airlines, Shandong Airlines และ Lucky Air

การเดินทางเข้าเมือง

- ตั้งแต่ 1 มี.ค.2567 ผู้ถือหนังสือเดินทางธรรมดาไทยสามารถเดินทางเข้าจีนได้ไม่เกิน 30 วัน โดยไม่ต้องขอรับการตรวจลงตรา ระยะเวลาพำนักรวมกันไม่เกิน 90 วัน ภายในห้วง 180 วัน

- ผู้ถือหนังสือเดินทางทูตและราชการเดินทางเข้าจีนได้ไม่เกิน 30 วันโดยไม่ต้องขอรับการตรวจลงตรา

- ผู้ที่เดินทางผ่านจีนไปประเทศที่สามไม่จำเป็นต้องขอรับการตรวจลงตรา หากปรับเปลี่ยนเครื่องบินไม่เกิน 24 ชม.

สถานการณ์สำคัญที่น่าติดตาม

1) สถานการณ์ด้านการเมืองและความมั่นคงภายใน เช่น ผลจากการแต่งตั้งหรือโยกย้ายบุคคลสำคัญทางการเมือง กลุ่มแบ่งแยกดินแดนในเขตปกครองตนเองซินเจียงและทิเบต ปัญหาการเมืองและสังคมในฮ่องกง และการปราบปรามการทุจริตภายในประเทศ

2) สถานการณ์ด้านเศรษฐกิจ การชะลอตัวทางเศรษฐกิจจากปัญหาเชิงโครงสร้าง อาทิ อัตราการว่างงานของกลุ่มคนจบใหม่ สังคมสูงอายุ มาตรการทางการค้าระหว่างจีนกับสหรัฐฯ และผลกระทบจากความขัดแย้งทางเศรษฐกิจระหว่างจีนกับต่างประเทศ

3) บทบาทของจีนด้านการเมืองระหว่างประเทศในฐานะผู้ไกล่เกลี่ยสถานการณ์ความขัดแย้งในหลายภูมิภาค อาทิ คาบสมุทรเกาหลี ตะวันออกกลาง และเมียนมา

4) การอ้างกรรมสิทธิ์ทับซ้อนในทะเลจีนตะวันออกและทะเลจีนใต้

5) สถานการณ์ในช่องแคบไต้หวัน

6) การผลักดันแนวคิดต่าง ๆ ที่จีนริเริ่ม โดยพยายามโน้มน้าวให้ประเทศต่าง ๆ แสดงการสนับสนุนหรือเข้าร่วมเป็นสมาชิก อาทิ ขั้วริเริ่มการพัฒนาโลก (Global Development Initiative-GDI) ขั้วริเริ่มด้านความมั่นคงโลก (Global Security Initiative-GSI) และขั้วริเริ่มอารยธรรมโลก (Global Civilization Initiative-GCI)

ข้อริเริ่มธรรมาภิบาลโลก (Global Governance Initiative-GGI) รวมถึงองค์การระหว่างประเทศที่จีนจัดตั้ง ได้แก่ องค์การเพื่อการไกล่เกลี่ยระหว่างประเทศ (International Organization for Mediation-IOMed) และองค์การความร่วมมือด้านปัญญาประดิษฐ์โลก (World Artificial Intelligence Cooperation Organization-WAICO)

7) การขยายอิทธิพลของจีนผ่านการดำเนินกลยุทธ์ต่าง ๆ ทั้งการขับเคลื่อนข้อริเริ่มแถบและเส้นทาง (Belt and Road Initiative-BRI) การส่งเสริมกลไกความร่วมมือพหุภาคี โดยเฉพาะกรอบที่จีนมีบทบาทนำ เช่น ความร่วมมือล้านช้าง-แม่น้ำโขง (Lancang-Mekong Cooperation-LMC) องค์การความร่วมมือเซี่ยงไฮ้ (Shanghai Cooperation Organization-SCO) และกลุ่ม BRICS ตลอดจนการใช้ soft power และการมีส่วนร่วมด้านความมั่นคง รวมถึงการทูตตำรวจ

8) ความสัมพันธ์ระหว่างจีนกับมหาอำนาจอื่น เช่น สหรัฐฯ รัสเซีย สหภาพยุโรป อินเดีย ออสเตรเลีย ทั้งในมิติความร่วมมือ ความขัดแย้ง และการแข่งขันอิทธิพลในภูมิภาคต่าง ๆ

9) การกระชับความสัมพันธ์กับกลุ่มประเทศโลกใต้ (Global South) เพื่อแสวงหาแนวร่วม และเพิ่มบทบาทของจีนในเวทีระหว่างประเทศ

ความสัมพันธ์ไทย-จีน

นับตั้งแต่สถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตอย่างเป็นทางการเมื่อ 1 ก.ค.2518 ทั้งสองประเทศมีพัฒนาการความสัมพันธ์ต่อเนื่อง โดยยกระดับความสัมพันธ์เป็นหุ้นส่วนความร่วมมือเชิงยุทธศาสตร์อย่างรอบด้านเมื่อปี 2555 และกำหนดทิศทางการดำเนินการเพื่อมุ่งสู่การเป็นประชาคมที่มีอนาคตร่วมกันไทย-จีน เมื่อปี 2565 อีกทั้งยังมีความร่วมมือครอบคลุมในทุกมิติ ทั้งเศรษฐกิจและการค้า การลงทุน การคมนาคมและโครงสร้างพื้นฐาน การท่องเที่ยวและวัฒนธรรม การทหารที่มีผลประโยชน์ต่างตอบแทน

ไทยกับจีนมีความสัมพันธ์ที่ดีในหลายระดับ ในระดับสูง ประธานาธิบดีสี จิ้นผิง พูลเกล้าฯ ถวายเครื่องอิสริยาภรณ์รัฐมิตราภรณ์แห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน แต่สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในโอกาสครบรอบ 70 ปี การสถาปนาสาธารณรัฐประชาชนจีน เมื่อ 1 ต.ค.2562 ในฐานะที่ทรงสร้างคุณูปการสำคัญในการส่งเสริมมิตรภาพและความร่วมมือกับจีน นอกจากนี้ พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าสุทิดา พัชรสุธาพิมลลักษณ พระบรมราชินี เสด็จฯ เยือนจีนอย่างเป็นทางการเมื่อ พ.ย.2568 ในโอกาสครบรอบ 50 ปี การสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูต ไทย-จีน ในระดับรัฐบาล มีการเยือนของผู้แทนระดับต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ โดยการเยือนระดับสูงครั้งล่าสุด คือ การเยือนจีนของนางสาวแพทองธาร ชินวัตร นรม. (ตำแหน่งในขณะนั้น) เมื่อ ก.พ.2568 อีกทั้งลงนามเอกสารความร่วมมือหลายฉบับ อาทิ การพัฒนาเศรษฐกิจ เศรษฐกิจดิจิทัล ปัญญาประดิษฐ์ การอำนวยความสะดวกด้านศุลกากรและการเปิดตลาด (ผลิตภัณฑ์ประมงที่มาจากทะเลเลี้ยง) เทคโนโลยีนิวเคลียร์ การสำรวจดวงจันทร์ และการพัฒนาสีเขียว ขณะที่นายหลี่ เฉียง นรม.จีน เยือนไทยเพื่อเข้าร่วมการประชุมผู้นำความร่วมมือล้านช้าง-แม่น้ำโขง (Lancang-Mekong Cooperation-LMC) ครั้งที่ 5 ระหว่าง 17-18 ธ.ค.2568

การค้า จีนเป็นประเทศคู่ค้าอันดับ 1 ของไทยตั้งแต่ปี 2556 โดยห้วง ม.ค.-ส.ค.2568 มีมูลค่าการค้าระหว่างกัน 96,254.68 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้น 28.07% จากห้วงเดียวกันของปี 2567 ไทยส่งออกไปจีนมูลค่า 27,715.25 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สินค้าส่งออกสำคัญของไทย เช่น ผลไม้สด แช่เย็น แช่แข็งและแห้ง ผลิตภัณฑ์ยาง เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ เม็ดพลาสติก ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง และยางพารา ขณะที่การนำเข้าจากจีนมีมูลค่า 68,539.44 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สินค้านำเข้าสำคัญจากจีน เช่น เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ เครื่องใช้ไฟฟ้าในบ้าน เคมีภัณฑ์ เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ เหล็ก และเหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์

การลงทุน ห้วง ม.ค.-มิ.ย.2568 จีนลงทุนในไทยมูลค่า 18,336 ล้านบาท สูงเป็นอันดับ 2 รองจากญี่ปุ่น คิดเป็น 13% ของจำนวนธุรกิจต่างชาติ โดยลงทุนในธุรกิจการจัดหาจัดซื้อวัตถุดิบ ชิ้นส่วน และ ส่วนประกอบสำหรับอุตสาหกรรมการผลิต ธุรกิจบริการซ่อมแซมและบำรุงรักษารถยนต์ไฟฟ้า ธุรกิจบริการ พัฒนาซอฟต์แวร์ และธุรกิจบริการรับจ้างผลิตสินค้า

การท่องเที่ยว ห้วง ม.ค.-มิ.ย.2568 นักท่องเที่ยวจีนเดินทางมาไทย 2,265,556 คน ลดลง 34.13% จากปี 2567 มากเป็นอันดับ 2 รองจากมาเลเซีย แม้ไทยคาดหวังให้นักท่องเที่ยวต่างชาติ โดยเฉพาะ ชาวจีน เป็นแรงขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจ แต่จำนวนนักท่องเที่ยวจีนยังมีแนวโน้มลดลงต่อเนื่อง หลังเกิดเหตุ นายหวัง ชิง นักแสดงชาวจีนถูกหลอกลวงให้เดินทางมาถ่ายทำภาพยนตร์ในไทย แต่กลับถูกลักพาตัวไปทำงาน กับแก๊งคอลเซ็นเตอร์ในเมียนมาเมื่อ ม.ค.2568 ซึ่งกระทบกับภาพลักษณ์ไทยด้านความปลอดภัย ส่งผลให้ นักท่องเที่ยวจีนหันไปเลือกท่องเที่ยวประเทศอื่นมากขึ้น

ข้อตกลงที่สำคัญ ได้แก่ ข้อตกลงทางการค้า (31 มี.ค.2521) พิธีสารว่าด้วยการจัดตั้ง คณะกรรมการร่วมทางการค้าไทย-จีน (9 พ.ย.2521) ข้อตกลงว่าด้วยการจัดตั้งคณะกรรมการร่วมว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจไทย-จีน (12 มี.ค.2528) ข้อตกลงความร่วมมือด้านวัฒนธรรมไทย-จีน (28 ส.ค.2544) ความตกลงเร่งลดภาษีสินค้าผักและผลไม้ไทย-จีน (18 มิ.ย.2546) ความตกลงว่าด้วยการจัดตั้งคณะกรรมการร่วมว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจ (18 ต.ค.2546) บันทึกความเข้าใจว่าด้วยการส่งเสริมความร่วมมือทางการค้า การลงทุนและเศรษฐกิจ (ต.ค.2546) ความร่วมมือว่าด้วยการกระชับความร่วมมือในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ทางรถไฟ ภายใต้กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของไทย ปี 2558-2565 แผนความร่วมมือว่าด้วยการร่วมกันส่งเสริมเส้นทางเศรษฐกิจสายไหมและเส้นทางสายไหมทางทะเลแห่ง ศตวรรษที่ 21 (ปี 2565) แผนปฏิบัติการร่วมว่าด้วยความร่วมมือเชิงยุทธศาสตร์ไทย-จีน ฉบับที่ 4 ปี 2565-2569

ข้อตกลงของภาคเอกชนที่สำคัญ ได้แก่ ข้อตกลงความร่วมมือระหว่างคณะกรรมการร่วม ภาคเอกชน 3 สถาบัน (สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และสมาคมธนาคารไทย) กับสภาส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศแห่งชาติจีน (27 ส.ค.2536) ข้อตกลงความร่วมมือด้านเศรษฐกิจการค้าและ วิชาการระหว่างสภาหอการค้าแห่งประเทศไทยกับหอการค้ามณฑลเหอเป่ย์ (28 มี.ค.2543) บันทึกความเข้าใจ ว่าด้วยการจัดตั้งสภาธุรกิจไทย-จีน และสภาธุรกิจจีน-ไทย (28 ส.ค.2544) บันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือ พหุภาคีในการพัฒนา EEC Startup Hub ในพื้นที่ระยองเศรษฐกิจภาคตะวันออก (ปี 2561)

นายสี จิ้นผิง
(Xi Jinping)

ตำแหน่ง	ประธานาธิบดี เลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์จีน ประธานคณะกรรมการบริหารทหารกลาง
เกิด	15 มิ.ย.2496 (อายุ 73 ปี/ปี 2569) มณฑลส่านซี
การศึกษา	- ปริญญาตรีด้านวิศวกรรมเคมี มหาวิทยาลัยชิงหวา - ปริญญาตรีด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ (วิชาเอกทฤษฎีมาร์กซ์และการศึกษา) มหาวิทยาลัยชิงหวา - ปริญญาเอกทางกฎหมาย มหาวิทยาลัยชิงหวา
สถานภาพทางครอบครัว	สมรสกับนางผิง ลีหยวน นักร้องอุปรากรจีนชื่อดัง โดยเป็นการสมรสครั้งที่ 2 และมีบุตรสาว 1 คน ชื่อ สี หมิงเจ้อ ก่อนหน้านั้นเคยสมรสกับนางเค่อ หลังหลิง บุตรสาวอดีตเอกอัครราชทูตจีน ณ กรุงลอนดอน แต่หย่าร้าง โดยไม่มีบุตรด้วยกัน
ประวัติการทำงาน	
ปี 2517	- สมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์จีน
ปี 2525-2526	- รองเลขาธิการคณะกรรมการพรรคคอมมิวนิสต์จีนประจำเมืองเจิ้งติ้ง มณฑลเหอเป่ย์
ปี 2526-2528	- เลขาธิการคณะกรรมการพรรคคอมมิวนิสต์จีนประจำเมืองเจิ้งติ้ง มณฑลเหอเป่ย์
ปี 2528-2531	- สมาชิกคณะกรรมการประจำพรรคคอมมิวนิสต์จีน และรองผู้ว่าราชการเมืองเซี่ยเหมิน มณฑลฝูเจี้ยน
ปี 2531-2533	- เลขาธิการคณะกรรมการพรรคคอมมิวนิสต์จีนประจำเมืองหนิงเต๋อ มณฑลฝูเจี้ยน
ปี 2533-2536	- เลขาธิการคณะกรรมการพรรคคอมมิวนิสต์จีนประจำเมืองฝูโจว มณฑลฝูเจี้ยน ประธานคณะกรรมการประจำสภาประชาชนเมืองฝูโจว มณฑลฝูเจี้ยน
ปี 2536-2538	- คณะกรรมการประจำคณะกรรมการพรรคคอมมิวนิสต์จีนประจำมณฑลฝูเจี้ยน
ปี 2539-2542	- รองเลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์จีนประจำมณฑลฝูเจี้ยน
ปี 2542-2543	- รองเลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์จีนประจำมณฑลฝูเจี้ยน และรักษาการผู้ว่าการมณฑลฝูเจี้ยน
ปี 2543-2545	- รองเลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์จีนประจำมณฑลฝูเจี้ยน และผู้ว่าการมณฑลฝูเจี้ยน

ปี 2545	- รองเลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์จีนประจำมณฑลเจ้อเจียง และรักษาการผู้ว่าการมณฑลเจ้อเจียง
ปี 2545-2546	- เลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์จีนประจำมณฑลเจ้อเจียง และรักษาการผู้ว่าการมณฑลเจ้อเจียง
ปี 2546-2550	- เลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์จีนประจำมณฑลเจ้อเจียง ประธานคณะกรรมการประจำสภาประชาชน มณฑลเจ้อเจียง
มี.ค.2550	- เลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์จีนประจำมหานครเซี่ยงไฮ้
ต.ค.2550	- กรรมการประจำกรมการเมืองพรรคคอมมิวนิสต์จีนชุดที่ 17 และเลขาธิการสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการกลาง
มี.ค.2551	- กรรมการประจำกรมการเมืองพรรคคอมมิวนิสต์จีน และรองประธานาธิบดี
ต.ค.2553	- กรรมการประจำกรมการเมืองพรรคคอมมิวนิสต์จีน รองประธานาธิบดี และรองประธานคณะกรรมการบริหารทหารกลาง
พ.ย.2555	- เลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์จีน กรรมการประจำกรมการเมืองพรรคคอมมิวนิสต์จีนชุดที่ 18 และประธานคณะกรรมการบริหารทหารกลาง
มี.ค.2556	- ประธานาธิบดี
ปัจจุบัน	- ประธานาธิบดี (สมัยที่ 3) / เลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์จีน กรรมการประจำกรมการเมืองพรรคคอมมิวนิสต์จีนชุดที่ 20 / ประธานคณะกรรมการบริหารทหารกลาง

คณะรัฐมนตรีจีน

ประธานาธิบดี
รองประธานาธิบดี
นรม.
รอง นรม.

มนตรีแห่งรัฐ

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รมว.กระทรวงการต่างประเทศ
รมว.กระทรวงกลาโหม
รมว.กระทรวงพาณิชย์
รมว.กระทรวงการคลัง
รมว.กระทรวงศึกษาธิการ
รมว.กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
รมว.กระทรวงอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศ
รมว.กระทรวงวัฒนธรรมและการท่องเที่ยว
รมว.กระทรวงความมั่นคงสาธารณะ
รมว.กระทรวงความมั่นคงแห่งรัฐ
รมว.กระทรวงกิจการพลเรือน
รมว.กระทรวงยุติธรรม
รมว.กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติ
รมว.กระทรวงนิเวศวิทยาและสิ่งแวดล้อม
รมว.กระทรวงทรัพยากรมนุษย์และความมั่นคงทางสังคม
รมว.กระทรวงการเคหะและการพัฒนาเมือง-ชนบท
รมว.กระทรวงคมนาคม
รมว.กระทรวงทหารผ่านศึก
รมว.กระทรวงการจัดการภาวะฉุกเฉิน
รมว.กระทรวงทรัพยากรน้ำ
รมว.กระทรวงเกษตรและกิจการชนบท
คณะกรรมการกำกับดูแล
คณะกรรมการการปฏิรูปและการพัฒนาแห่งชาติ
คณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ
ผู้อำนวยการตรวจสอบบัญชีแห่งชาติ

Xi Jinping
Han Zheng
Li Qiang
Ding Xuexiang
He Lifeng
Zhang Guoqing
Liu Guozhong
Wang Xiaohong
Wu Zhenglong
Shen Yiqin
Wu Zhenglong
Wang Yi
Dong Jun
Wang Wentao
Lan Fo'an
Huai Jinpeng
Yin Hejun
Li Lecheng
Sun Yeli
Wang Xiaohong
Chen Yixin
Lu Zhiyuan
He Rong
Guan Zhi'ou
Huang Runqiu
Wang Xiaoping
Ni Hong
Liu Wei
Pei Jinjia
Wang Xiangxi
Li Guoying
Han Jun
Liu Jinguo
Zheng Shanjie
Lei Haichao
Hu Zejun

ผู้ว่าการธนาคารแห่งชาติ
คณะกรรมการกิจการเชื้อชาติแห่งชาติ

Pan Gongsheng
Chen Ruifeng

(ต.ค.2568)